

aan Prof. WEIGERT werkzaam is, en het Staatsinstituut voor proefondervindelijke geneeskunde onder leiding van EHRLICH zullen deel uitmaken van de academie; het stedelijke ziekenhuis zal worden uitgebreid en eenige speciale klinieken, een hygiënische en een anatomische instelling zullen worden opgericht (*Munch. med. Wochenschr.*).

WEENEN. — Senator Nothnagel. Prof. NOTHNAGEL is tot levenslang lid van het Heerenhuis benoemd, een onderscheiding, voorheen aan ROKITANSKY, BILLROTH en WIDERHOFER te beurt gevallen (*Munch. med. Wochenschr.*).

BEUNOS-AYRES. — Bestrijding der tuberculose. Een lucifers-fabrikant heeft 3½ miljoen dozen lucifers in omloop gebracht, bedrukt met de reeds vroeger vermelde voorschriften tot bestrijding der tuberculose en met de portretten der geneeskundigen, die hun sporen op dit gebied hebben verworven (*Deutsche med. Wochenschr.*).

MADRID. — Sanatorium-beweging In Spanje zal de Staat zich belasten met de oprichting van volks-sanatoria. Tot dat doel zal jaarlijks een bedrag van 500.000 peseta's francs op de begrooting worden gebracht, waarvan 200.000 voor aflossing van den aankoop en voor onderhoud van het reeds bestaande Sanatorium te Porta Coeli (*Semaine médicale*).

In Frankrijk is thans een inschrijving voor hetzelfde doel op groote schaal op touw gezet, onder leiding van BROUARDEL. Een anonyme gift van 200.000 frcs. is reeds ingekomen (*Deutsche med. Wochenschr.*). PINKHOF.

BINNENLAND.

— **Amsterdam.** Blijkens het heden, 30 December, verschenen weekbericht van het bureau van Statistiek der gemeente Amsterdam heeft de winterkoude, die in het midden der week van 14—20 December tot —8.7° Celsius daalde, het door den statisticus en door den medicus verwachte effect op de sterfte gehad. De weeksterfte is vrij plotseling tot bijna 19 per mille gestegen. Van de 195 sterfgevallen komen er ongeveer evenveel als gewoonlijk op het 1ste jaar en is de kindersterfte nauwelijks verhoogd door een vijftal doodelijk afgelopen pneumoniën. Toch komt aan de pneumonie het duidelijkst de invloed der koude op het ziekzijn voor den dag; boven het 20ste jaar tot het 65ste en van dit tot aan het eind door ouderdom vindt men 12 en 9, dus in het geheel 21 sterfgevallen voor de volwassenen. Van de ouden van dagen van 65—75 jaar en daarboven stierven er 10 en 10, samen 20 aan ouderdomszwakte. Dat daaraan de pneumonia senilis haar deel heeft, lijdt geen twijfel. Z.

— **Kolonie voor longlijders.** Het huis van de kolonie voor longlijders, oud-patiënten van het Sanatorium te Putten op de Veluwe, is gereed gekomen en in gebruik genomen. Het bevat behalve de gezelschapskamer keuken, enz. voor iederen inwoner een vrije kamer, en heeft aan de Oosten Westzijde ieder een ligverandah, voor hen die nog enkele uren per dag rust in de vrije lucht behoeven. Zooals men weet is de inrichting mogelijk geworden door verschillende groote en kleine giften, o. a. van H. M. de Koningin-Moeder, den Heer P. W. JANSSEN, en door een geldleening. Tot het aflossen van deze laatste wordt nog dringend aller hulp gevraagd, die men

kan verleenen door zich als begunstiger (voor elke willekeurige som) aan te melden bij den Secretaris der kolonie te Putten.

Het doel van de oprichting der kolonie is om patiënten, die nagenoeg hersteld het Sanatorium verlaten hebben, hier in de gelegenheid te stellen zich weer aan lichten arbeid te gewennen als overgang tot het maatschappelijk leven. Thans reeds is een handel in eieren, kippen, eenden, hazen, faisanten, enz. begonnen, die aan enkele oud-patiënten flink wat werk bezorgt, en o. a. het Sanatorium tot grootsten klant heeft. Ieder collega wordt aangeraden de proef met een bestelling te nemen, adres: den Heer ZOUTMAN, kolonie Putten. In het voorjaar zal ook andere arbeid worden ter hand genomen, als lichte tuin- en boscharbeid, bijenteelt, kunstmatige kuikenbroederij, enz.

HAENTJENS.

— **Geschiedenis der geneeskunde.** De circulaire aan de Nederlandsche geneeskundigen gezonden, opwekkend tot oprichting eener Nederlandsche vereeniging voor historie en geographie der geneeskunde, is nu ook van wege de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Pharmacie aan alle departementen dier Maatschappij gezonden en daarbij is gevoegd een schrijven onderteeekend door de Heeren B. A. VAN KETEL, JACOBUS POLAK en Prof. Dr. E. VERSCHAFFELT, de drie niet-medici-onderteekenaars der oorspronkelijke circulaire. In dit schrijven wordt er op gewezen, dat historische studiën ook voor pharmaceuten van groot belang zijn. Bij de toenemende specialisatie is de historie het element dat alle natuurkundigen vereenigt. Hoe meer men in de geschiedenis teruggaat, des te meer ziet men de wegen van medici en pharmaceuten samengaan. De beschouwingen en waarnemingen onzer voorgangers mogen niet verwaarloosd worden. *De Geschiedenis is het geheugen der Wetenschap!* Telkens zien wij in de geschiedenis oude geneesmiddelen als nieuw weer terugkomen. Eenige voorbeelden daarvan worden gegeven.

De scheikundige middelen hebben voor een deel de oude pharmaceutische middelen verdrongen. Vele daarvan zijn overgegaan in handen van kwakzalvers, die dikwijls uit oude receptenboeken hun voorschriften halen. Door het beoefenen van de historie der theurapeutische middelen zal men de natuurartsen het terrein ontnemen. De wassende invloed der kwakzalvers is wellicht toe te schrijven aan de verwaarloozing der historie en de daaruit volgende, ongemotiveerde verwerping van door de ervaring geijkte middelen. Daarom wekken de onderteekenaars de pharmaceuten op tot aansluiting aan de vereeniging in wording.

— **Prijsvragen van het Bataafsch Genootschap.** Door het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte, gesticht door STEVEN HOOGENDIJK te Rotterdam zijn in 1902 onder meer de volgende prijsvragen uitgeschreven, die ook onze lezers zullen interesseeren:

Vraag 181. Het Genootschap vraagt een beschrijving van de levensvoorwaarden en eigenschappen van een of meer soorten van schimmels, gist of bacteriën, gewichtig voor dezen of genen grooten tak van nijverheid, bijv. voor den landbouw, den tuinbouw, de zuivelbereiding, het bierbrouwen, het stoken van spiritus, de azijnmakerij enz.; alsmede van de wijze waarop deze organismen bij de uitoefening van dien tak van nijverheid hunnen invloed doen gelden.